



Міністерство освіти і науки України
Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна
навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (Україна)

Партнери проведення конференції

Університет Масарика (Чеська Республіка)

Вища школа агробізнесу в Ломжі (Республіка Польща)

Вища школа економіки в Бидгощі (Республіка Польща)

Вища школа бізнесу (Республіка Польща)

Сілезький Університет (Республіка Польща)

Економічний університет – Варна (Республіка Болгарія)

Бельцький державний університет
імені Алеку Руссо (Республіка Молдова)



MUNI



UNIVERSITY OF SILESIA
IN KATOWICE



ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

III Міжнародної науково-практичної конференції
«ОСВІТНІ І КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ
В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У МІЖНАРОДНИЙ
НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОСТІР»

12–13 травня 2022 року

Запоріжжя, Україна

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

Ministry of Education and Science of Ukraine
Department of Education and Science of Zaporizhzhia Regional State Administration
Municipal Institution of Higher Education "Khortytsia National Educational and Rehabilitation Academy"
of Zaporizhzhia Regional Council



ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
III Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених
«ОСВІТНІ І КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ
У МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОСТІР»

BOOK OF ABSTRACTS
of the III International scientific and practical conference of students and young researchers
"EDUCATIONAL, CULTURAL AND ARTISTIC PRACTICES IN THE CONTEXT OF UKRAINE'S
INTEGRATION
INTO THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND INNOVATIVE SPACE"

12-13 травня 2022 року
May 12-13, 2022

Запоріжжя, Україна
Zaporizhzhia, Ukraine

*Рекомендовано до друку Вченою радою комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
(протокол № 8 від 29 червня 2022 року)*

Редакційна колегія:

В. В. Нечипоренко (відповідальний редактор), доктор педагогічних наук, професор, Хортицька національна академія;

Н. М. Гордієнко, доктор соціологічних наук, професор, Хортицька національна академія;

Н. В. Руколяньська, кандидат філологічних наук, доцент, Хортицька національна академія;

Б. В. Корнелюк, кандидат філологічних наук, доцент, Хортицька національна академія;

М. С. Кудінова, кандидат психологічних наук, Хортицька національна академія;

О. М. Галієва, кандидат психологічних наук, Хортицька національна академія;

О. О. Сташук, кандидат педагогічних наук, Хортицька національна академія;

О. Ф. Фурман, кандидат філологічних наук, Хортицька національна академія.

Бібліографічні редактори:

Єнєва С. В., бібліотекар-бібліограф, Хортицька національна академія;

Прохорова С. П., бібліотекар-бібліограф, Хортицька національна академія;

Двореченцева А. С., методист, Хортицька національна академія.

О 72 **Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір** : збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Запоріжжя, 12-13 травня 2022 р.) / за заг. ред. В. В. Нечипоренко. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2022. 604 с.

Educational, Cultural and Artistic Practices in the Context of Ukraine's Integration into the International Scientific and Innovative Space : Book of Abstracts of the III International scientific and practical conference of students and young researchers (Zaporizhzhia, May 12-13, 2022) / General editor V. Nechiporenko. Zaporizhzhia : Publishing House of Khortytsia National Academy, 2022. 604 p.

ISBN 978-617-7929-01-6

Збірник містить тези доповідей учасників III Міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих вчених «Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір», приуроченої до Дня науки в Україні та організованої науково-педагогічним колективом Хортицької національної академії у співпраці з українськими і зарубіжними партнерами. Опубліковані тези доповідей розкривають специфіку й інноваційний досвід розв'язання актуальних проблем освітніх і культурно-мистецьких практик у глобальному громадянському суспільстві з урахуванням наукових досліджень і практичної діяльності у галузях початкової освіти, корекційної педагогіки, спеціальної психології, фізичної терапії, ерготерапії, соціальної роботи та соціальної педагогіки, сучасних тенденцій розвитку мистецтва, дизайну, соціально-гуманітарних наук, менеджменту та туризму.

Збірник адресовано науково-педагогічним працівникам, аспірантам, студентам і широкому колу фахівців суспільно-гуманітарного профілю.

Редакційна колегія може не поділяти концептуальні ідеї авторів та інтерпретаційні підходи, репрезентовані у змісті тез. Відповідальність за достовірність поданих матеріалів, наведених цитат, статистичних та емпіричних даних несуть учасники та їхні наукові керівники згідно з юридичними й етичними нормами академічної доброчесності.

УДК [37+7](477):001.83

ISBN 978-617-7929-01-6

© Автори тез, 2022

© Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, 2022

Клопота Ольга Анатоліївна СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ВИМІРИ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	421
Коваль Владислава Ісломжанівна РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ГРУПОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	423
Кузьміна Марія Олегівна ЗАСОБИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ФОРМУВАННІ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗВО.....	424
Лебеденко Віолета Вікторівна, Кузьмін Віктор Володимирович, Кузьміна Марія Олегівна ПРИЧИНИ САМОГУБСТВА СЕРЕД МОЛОДІ ТА ПІДХОДИ ДО НАДАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ.....	425
Левченко Владислава РОЛЬ ІДЕНТИЧНОСТІ ОСОБИСТОСТІ У ФОРМУВАННІ СВІДОМОСТІ НАЦІЇ.....	427
Лучковська Катерина Ігорівна ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ ШВЕЙЦАРІЄЮ ТА УКРАЇНОЮ ПІД ЧАС УКРАЇНО-РОСІЙСЬКОГО ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ.....	429
Махниборода Дар'я Олександрівна, Кузьмін Віктор Володимирович, Кузьміна Марія Олегівна ПСИХОСОЦІАЛЬНА ПРОФІЛАКТИКА ТА ПСИХОЛОГІЧНА ОСВІТА В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ.....	431
Мищенко Ірина Юріївна СОЦІАЛЬНА ПРОФІЛАКТИКА ДЕВІАНТНОГО МАТЕРИНСТВА.....	434
Павленко Анатолій Іванович АКТУАЛЬНИЙ ЗМІСТ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННИХ ДІЙ.....	435
Позднякова-Кирбят'єва Елліна Геннадіївна, Мосасв Юрій Володимирович ВПЛИВ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ.....	437
Редченко Дар'я Сергіївна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	439
Сазонов Данило ТРЕНІНГОВА ПРОГРАМА РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ.....	440
Синюк Давид АНАЛІЗ ЧИННИКІВ РОЗВИТКУ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ.....	444
Соляник Марина Геннадіївна ПРІОРИТЕТИ У СТАНОВЛЕННІ ТА РОЗВИТКУ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ.....	445
Сташук Ольга Олександрівна ОРГАНІЗАЦІЯ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ: ПЕРЕВАГИ ТА ДИСКУСІЙНІ ПИТАННЯ.....	446
Трубавіна Ірина Миколаївна, Каліна Катерина Євгеніївна СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА З ДІТЬМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	450
Федусенко Марія Олександрівна ПРОФІЛАКТИКА АДИКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	452
Червоненко Катерина Сергіївна ПРОФЕСІЙНА МОБІЛЬНІСТЬ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ.....	454
Чередніченко Ірина Вадимівна СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ОБДАРОВАНИХ УЧНІВ В ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	455
Шевченко Анна Тарасівна РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА У ПРОПАГУВАННІ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ.....	457

РОЗДІЛ 6

ВІТЧИЗНЯНІ І ЗАРУБІЖНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МИСТЕЦТВА ТА ДИЗАЙНУ

Белікова Марина Сергіївна ПРАКТЕОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ КОМПОЗИЦІЙНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ПОРУШЕННЯМ ЗОРУ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА.....	459
Борисова Світлана Володимирівна ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ БРЕНДІНГ У ДИЗАЙНІ ПОШТОВИХ ЛИСТІВКОК (НА ПРИКЛАДІ СТУДЕНТСЬКИХ РОБІТ).....	460
Борисов Гліб Вячеславович «КОЛДРОЇД» – КОМІКС-АДАПТАЦІЯ ЯК ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОДУКТ УКРАЇНСЬКОГО ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ.....	462
Ганіманов Владислав Ігорович ОВЕРЛЕПІНГ ЯК ТЕХНІКА ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА.....	464
Глобенко Альона Василівна ЗНАЧЕННЯ КОЛОРИСТИКИ У РОЗВИТКУ КОЛЬОРОСПРИЙНЯТТЯ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ З ООП.....	465

Позднякова-Кирбят'єва Елліна Геннадіївна,
доктор соціологічних наук, професор,
професор кафедри соціальної роботи,
Хортицька національна академія,
м. Запоріжжя, Україна
Мосаєв Юрій Володимирович,
кандидат соціологічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальної роботи,
Хортицька національна академія,
м. Запоріжжя, Україна

ВПЛИВ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ

Повномасштабне вторгнення російських військ в Україну запустило механізм трансформації сучасної соціальної роботи як на національному, так і на глобальному рівнях. Головним чином це сталося через зміщення акцентів у сфері соціального обслуговування. Основними векторами трансформації української соціальної сфери можна назвати зміни в масштабуванні та в пріоритетності соціального обслуговування залежно від категорії осіб, які опинилися в складних життєвих обставинах. На глобальному рівні також можна відмітити дві основні тенденції – зміна концептуальних засад здійснення процесу соціального обслуговування та пріоритетності у виборі першочергових заходів в сфері роботи з випадком. Головним негативом трансформації системи соціального обслуговування в сфері роботи з біженцями стала концептуалізація процесу конкурентних відносин у сфері отримання гуманітарної допомоги та якісного соціального обслуговування в країнах Європи та Північної Америки.

Основні зміни в системі українського соціального обслуговування відбулись через зміну масштабування соціального захисту України. Так, області Правобережної України (Львівська, Івано-Франківська, Закарпатська, Тернопільська, Волинська, Рівненська та інші) зосередили на собі понад 50 % всього ресурсного потенціалу української соціальної сфери та додатково підсилюються міжнародною гуманітарною допомогою. На їх територіях сконцентровано більше 5 млн внутрішньо переміщених осіб. Інший аспект структуризації української системи соціального обслуговування проявився у появі міст з функціоналом соціальних хабів. До таких міст можна віднести: Львів та Ужгород на Заході; Дніпро та Запоріжжя на Центральному Сході; Одесу на Півдні України. Зазначені хаби почали відігравати роль концентрованих місць з надання соціальної допомоги як для місцевих жителів, які опинилися в складних життєвих обставинах, так і для внутрішньо переміщених осіб. В той же час слід зазначити, що впродовж останніх місяців, з'явилась нова категорія осіб, які потребують невідкладної соціальної допомоги. Зазначена категорія, наразі, не має законодавчого визначення, але соціальні працівники, які надають безпосередню соціальну допомогу, часто схиляються до поняття «транзитно переміщена особа».

Для кращого розуміння особливостей цих осіб та їх соціальних потреб, слід зрозуміти особливості функціонування соціальних хабів в різних частинах України. На сьогодні, хаби ще не вийшли на інституційний рівень, але ефективність зазначеної моделі надалі може сприяти укрупненню центрів з надання комплексних соціальних послуг підпорядкованих їм. Так, особливістю функціонування хабів з надання соціальних послуг в Запоріжжі та Дніпрі є надання невідкладної соціальної допомоги особам, які евакуювалися з Харківської, Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей. Зазвичай, такі особи отримують первинні соціальні послуги у вигляді гуманітарної, соціально-психологічної та медико-соціальної допомоги. Подібна роль і у Одесі, але відмінність полягає в тому, що орієнтуються на переміщених осіб з Одеської, Миколаївської та Херсонської областей. Після отримання зазначених послуг, значна кількість осіб продовжує свій шлях в регіони, які здаються їм більш безпечними, та в інші країни Європи. Роль хабів з надання соціальних послуг на території Львівщини, Закарпаття та інших регіонів Заходу України полягає в тому, щоб допомогти знайти житло, працевлаштувати і продовжувати надавати соціальні послуги. В той же час зазначені регіони є прикордонними, що з одного боку допомагає їм розширити транскордонне співробітництво в сфері соціального обслуговування. Та з іншого боку, значна кількість переміщених осіб розглядає їх лише як транзит до Польщі, Словаччини, Угорщини та інших європейських країн. У цьому випадку, транзит є прямим або опосередкованим. Під прямим транзитом переміщених осіб, ми розуміємо процес перетину кордону в перші кілька діб після прибуття до населених пунктів Західної України. Зазначені особи або взагалі не шукають контактів з приводу отримання гуманітарних та соціальних послуг, або хочуть

отримати їх мінімально і в максимально короткий термін. Інша категорія внутрішньо переміщених осіб схильна до опосередкованого транзиту до країн Європи. Особливість мотивів їх поведінки полягає в тому, що вони знаходяться в регіоні, де низька ймовірність початку активних бойових дій, але у ситуації, якщо лінія фронту буд розширюватись зі Сходу та Півдня України, вони будуть схильні до прийняття рішення з приводу переміщення до прикордонних регіонів сусідніх країн з Україною (Польща, Словаччина, Угорщина, Чехія та інші). Інша причина вичікування цієї категорії ВПО полягає у бажанні переміщення до інших країн у випадку можливості працевлаштування або можливості перебування в країнах Західної чи Північної Європи. Тобто, якщо є можливість отримати квоту на тимчасове перебування в Норвегії, Данії, Німеччині, Бельгії, Франції, то зазначені особи схильні до виїзду за кордон, у той же час, до переміщення в Польщу чи Словаччину вони готові лише у крайньому випадку. Зазначені особи потребують соціальних послуг у межах транскордонного співробітництва. Одним з напрямів подібного співробітництва може стати реалізація спільних програм з надання соціальної допомоги та соціальних послуг за стандартами країни партнера. В той же час одним з нових проявів глобалізму могло б стати створення спільного соціального простору на окремих прикордонних напрямках. Одним з пілотних проєктів в цій сфері може стати україно-британо-польський проєкт допомоги українським біженцям, роботу над яким анонсував народний депутат України Микита Потураєв [2]. Зазначений проєкт може стати початком реалізації транскордонного співробітництва у соціальній сфері за принципом вільних економічних зон, активізації в зазначених місцях соціального підприємництва та запровадження соціальних і соціально-економічних експериментів. Це стало б запорукою виходу на новий рівень такого співробітництва у соціальній сфері та практичної реалізації технологій соціального обслуговування різних категорій населення. У той же час, нові повноваження та ресурсні можливості міст в сфері надання соціальних послуг сприяють децентралізації сфери соціального обслуговування, адже створюється інфраструктура для надання якісних соціальних послуг на рівні великих українських міст.

Новою тенденцією соціального обслуговування під час військових дій в Україні стало підвищення рівня її комплексності. Наразі, через військові дії у випадку виникнення складної життєвої ситуації особа може мати значну кількість додаткових факторів, які суттєво ускладнюють її положення. Саме тому, можливість мати у своєму штаті спеціалістів різних сфер надання соціальної допомоги може бути використана для вдосконалення національної моделі надання соціальної допомоги.

Іншого змісту на території України набули й соціальні послуги з дозвілля. Раніше вони розглядалися лише в ракурсі організації дозвілля осіб з інвалідністю та людей старшого віку, адже вони, через функціональні обмеження та високий рівень дезадаптації, не мали доступу до якісного дозвілля. Військова доба виявила високий рівень потреби соціальної анімації, тобто дозвіллевих послуг для дітей біженців та внутрішньо переміщених осіб. Сьогодні зазначений вид послуг є дефіцитним через відсутність спеціалістів. Тому доводиться наново навчати бажаючих працювати або залучати аніматорів без належних компетенцій з дитячих розважальних центрів. Зазначений напрям має значні перспективи для подальшого розвитку з прицілом на роботу з біженцями та внутрішньо переміщеними особами.

Соціальна робота в цілому має тенденцію до подальшої екологізації як в Україні, так і в Європі. Зазначена тенденція була сформована ще до військових дій в Україні [1]. Забруднення української території нерозірваними боєприпасами та мінами, тільки підвищує важливість подальшої екологізації соціальної сфери. В той же час переміщення великої кількості українців як в рамках території України, так і інших країн Європи сприяє забрудненню довкілля, тому фактор екологізації треба враховувати при моделюванні нових програм з надання соціального обслуговування.

Більшість європейських країн під час україно-російського воєнного конфлікту надавали активну допомогу українцям. Це мало вираження у наданні матеріальної та нематеріальної гуманітарної допомоги, у розміщенні біженців у спеціально створених закладах та у рамках вже існуючих елементів соціальної і рекреаційної інфраструктури. Внесок європейських країн у надання гуманітарної та соціальної допомоги українцям важко переоцінити, але той високий рівень допомоги, який отримали українці, почав викликати багато заздощів у представників народів, які проживають в Європі. Головними тезами зазначеного невдоволення був той факт, що європейські країни надають значно більшу допомогу українцям, ніж представникам народів Азії та Африки, які отримали статус біженців у минулі роки. Зазначений факт можна розглядати у розрізі саме процесу конкуренції між представниками народів за гуманітарну та соціальну допомогу в країнах Європи. Воєнні дії на території України стимулюють європейські країни до створення єдиного стандарту надання гуманітарної допомоги та соціального обслуговування біженців та інших категорій населення, які потребують негайної соціальної допомоги.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мосаєв Ю. В. Проблеми становлення екологічної соціальної роботи в Україні. *Науковий журнал Хортицької національної академії. Scientific Journal of Khortytsia National Academy. (Серія : Педагогіка. Соціальна робота).* 2020. С. 180–189.
2. Україна, Британія та Польща поглиблюють співпрацю для вирішення проблем біженців. URL: <https://sluga-narodu.com/ukraina-brytaniia-ta-polshcha-pohlybiat-spivpratsiu-dlia-vyrishennia-problem-bizhentsiv/>

Редченко Дар'я Сергіївна,

студентка 1 курсу спеціальності Соціальна робота,
другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Хортицька національна академія,
м. Запоріжжя, Україна

Науковий керівник – **Клопота О. А.,**
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальної роботи,
Хортицька національна академія,
м. Запоріжжя, Україна

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Метою системи вищої освіти України в умовах модернізації її змісту, методів і форм, стає підготовка компетентних, креативних, конкурентоспроможних професіоналів, здатних не лише виконувати професійні обов'язки, але й володіти різноманітними прийомами, методами, сучасними технологіями соціальної роботи, а також уміти застосовувати їх у відповідних ситуаціях професійної взаємодії з тими чи іншими клієнтами.

Соціальний працівник, як професійно підготовлений фахівець, надає соціальні послуги з допомоги людині, сім'ї або групі осіб, що потрапили у складну життєву ситуацію, шляхом інформування, консультування, організації різних форм підтримки. Саме тому, набуває особливої ваги психолого-педагогічна компетентність. Вона становить базову основу функціональної грамотності та підготовленості соціального працівника [1, с. 10].

М. Чайковський виділив дві групи технологій розвитку інклюзивної компетентності педагогів: по-перше, технології, спрямовані на організацію та проведення семінарських занять і лекцій; по-друге – інтерактивні технології навчання, які забезпечують активність та взаємодію учасників на основі співтворчості й співпраці. До них від додає такі методи, як: рольові та ділові ігри, навчальні проєкти, кейс-метод, «мозковий штурм», дискусії, диспути, аналіз конкретних ситуацій, проблемна лекція, лекція-діалог тощо [2].

Саме на основі діалогу, на думку М. Чайковського, базується будь-яке інтерактивне навчання, розвиток вербальних та невербальних комунікативних можливостей. Основними функціями навчального діалогу він називає такі:

- врегулювання відносин, виникнення взаєморозуміння як результат діалогічної комунікації;
- передача соціального досвіду, інформації, культурної спадщини людства адекватними засобами;
- забезпечення саморозвитку та саморегуляції особистості на основі «діалогу із самим собою» [3, с. 67].

Особливістю соціальної роботи в інклюзивному середовищі є те, що її методи мають реалізовуватися в ситуації, коли соціальний працівник разом із клієнтом вирішує його особисті й соціальні проблеми. Специфіка реалізації цих методів описана в конкретних методиках, що використовуються у зарубіжній та вітчизняній практиці соціальної роботи, а саме:

- методика Х. Перлмана, заснована на постулаті про те, що людське життя є «проблемно-вирішальним процесом», що потребує допомоги у подоланні труднощів на засадах використання власного соціально-психологічного ресурсу;